

Råd inför överklagande av utökat strandskydd

Nedan följer några tips till den som vill överklaga beslut om utvidgat strandskydd. Det beskriver vilket lagrum som finns och ger exempel på skrivningar i överklagandet.

Anpassa och välj skrivningar utifrån situationen på er fastighet.

1. Är en utvidgning nödvändig för att säkerställa något av strandskyddets syften?

Enligt 7 kap 14 § miljöbalken får strandskyddet i det enskilda fallet utvidgas till högst 300 m, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Strandskyddet har två syften; bevarande av goda livsvillkor för djur- och växtlivet och allmänhetens tillgång till stränder. Länsstyrelsen måste visa att en utvidgning är nödvändig för åtminstone ett av syftena och att syftena inte kan tryggas med 100 m strandskydd.

Växt- och djurlivet: De naturvärden som bör beaktas är bara sådana som har med vattnet och närheten till vattnet att göra. Länsstyrelsen måste visa att naturvärden knutna till vattnet inte kan tillgodoses med 100 m strandskydd.

Allmänhetens tillgång till stränder: Motivet bör bara kunna användas för välbesökta eller potentiellt välbesökta områden. Finns idag stigar eller vägar inom 100 m från stranden torde tillgången i allmänhet vara tryggad med 100 m strandskydd.

Genom den förändring som gjordes i strandskyddslagstiftningen 2009/2010 blev det inte längre möjligt att väga in avsaknad av naturvärden i det som ses som särskilda skäl vid en dispensprövning. Om inte detta beaktas vid beslutet om utvidgningen finns en risk att man låser markanvändningen för överskådlig framtid utan att detta kan beaktas vid ett senare tillfälle heller.

Förslag till skrivningar

- *Länsstyrelsen har inte visat att strandskyddets syften inte kan tillgodoses med 100 meters strandskydd.*
- *Min fastighet har mycket liten betydelse för friluftslivet. De som besöker området rör sig bara på platsen X, vilket gör att det inte finns skäl för utökat strandskydd på platsen Y. (det kan finnas fördel med att bifoga karta/foton)*
- *Inga inventeringar visar på särskilda naturvärden på min fastighet.*
- *Inga strandanknutna naturvärden skulle påverkas genom verksamhet mer än 100 m från stranden. Ett utökat strandskydd är därför inte nödvändigt för att säkerställa detta syfte.*
- *Avsaknad av bevarandevärden kan inte beaktas i det som ses som särskilda skäl enligt 7 kap 18 c § miljöbalken. Det innebär ett krav på länsstyrelsen att tydligt redovisa de bevarandevärden som motiverar beslutet på varje fastighet.*
- *- Förklara varför hela det utvidgade området inte är nödvändigt för att säkra tillgången på stränder och strändernas växt- och djurliv på din fastighet.*
- *- Förklarar varför man borde ha kunnat avgränsa strandskyddet vid t ex vägar, byggnader, bergklackar istället för att schablonmässigt sätta det vid exempelvis 300 m*

2. Är beslutet taget för ett enskilt område eller har det generell karaktär?

§ Enligt 7 kap 14 § miljöbalken får strandskyddet i **det enskilda fallet** utvidgas till högst 300 m.

I propositionen till lagen (prop. 2008/09:119) skriver man att *"Det förtydligas att en utvidgning av strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen sker genom ett beslut av länsstyrelsen i det enskilda fallet. Det är inte möjligt att utvidga strandskyddsområden genom generella föreskrifter"*. Beslut om utvidgningar bör inte gälla mycket stora områden, hela kommuner eller motsvarande. Tanken med att begränsa det till "i det enskilda fallet" är sannolikt att det ska finnas god kännedom om förhållandena på den specifika platsen och att man i varje enskilt fall ska ha kännedom om såväl områdets bevarandevärden som hur det påverkar markägare m.fl.

Förslag till skrivningar

- *Länsstyrelsens beslut gäller ett stort område där man inte tagit hänsyn till förutsättningarna på den enskilda platsen. Beslutet lever därför inte upp till lagens krav att utvidgning endast får ske i det enskilda fallet.*
- *Beslutet omfattar en hel kommun/en flera mil lång kuststräcka/... och får därför karaktären av generella föreskrifter vilket lagstiftningen syftade till att undvika.*

3. Har intrånget för den enskilde beaktats i beslutet?

§ Enligt 7 kap 25 § miljöbalken ska vid prövning av frågor om skydd av områden hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Detta innebär att inskränkningen i den enskildes rätt ska beaktas vid beslutet. Viktiga faktorer bör vara markägarens nuvarande markanvändning, hur denne annars skulle använt sin mark, vad fastigheten betyder för markägarens ekonomi, hur fastigheten ser ut och om en stor del av fastigheten ligger inom strandskydd. Om påverkan för den enskilde är stort och vinsten med utvidgningen är liten ska utvidgningen inte ske.

Här bör man även beakta att areella näringar endast är undantagna i den mån åtgärder, byggnader mm för sitt syfte måste ligga inom strandskyddsområde. Med 300 meter strandskydd blir det ofta svårt att använda sin mark optimalt utifrån detta.

I skälighetsavvägningen bör man också väga in en sannolik värdeminskning av fastigheten, vilket påverkar möjligheten att ta lån mm

Förslag till skrivningar

- *Länsstyrelsen har inte hört mig om hur jag påverkas av utvidgningen*
- *En mycket stor del av min fastighet (X %) kommer att ligga inom strandskyddsområde*
- *Jag lever av min fastighet. Om jag inte har möjlighet att utveckla verksamhet i framtiden påverkar det min ekonomi på ett väsentligt sätt. Detta har inte länsstyrelsen beaktat.*
- *Jag bedriver XX verksamhet på min fastighet. Jag måste ha möjlighet att utveckla denna i framtiden.*
- *Jag lever av jord- och skogsbruk och måste ha möjlighet att utveckla verksamheten. Genom att undantaget för areella näringar i 7 kap 16 § miljöbalken endast gäller sådant som för sitt*

syfte måste ske inom strandskyddsområde ser jag en risk att jag hindras vidta åtgärder som teoretiskt kan läggas längre än 300 meter från stranden. En placering längre från stranden riskerar dock att innebära en opraktisk användning av min mark.

- *- Förklara hur du skulle drabbas av ett utvidgat strandskydd och varför detta inte är rimligt.*

4. Har den enskilde getts möjlighet att yttra sig innan beslutet?

§ Enligt 24 § förordningen om områdesskydd ska länsstyrelsen innan de fattar beslut om utvidgat strandskydd förelägga ägare och innehavare av särskild rätt att yttra sig över förslaget.

Detta sker ofta genom kungörelsedelgivning (dvs i tidning), vilket kan ifrågasättas.

§ Enligt 49 §delgivningslagen får kungörelsedelgivning ske om ett stort antal personer ska delges *och det med hänsyn till ändamålet* med delgivningen inte är rimligt att delgivning sker med var och en av dem. I förarbetena till denna lag (Prop. 2009/10:237) anges att ” Så kan vara fallet när den sak som målet eller ärendet gäller kan antas vara av begränsad betydelse för dem som delgivningen avser”. I dessa fall kan man nog inte hävda att det har begränsad betydelse för markägarna.

För den som lever av sin mark och får utvidgat strandskydd på en stor del av sin fastighet kan man inte hävda att utvidgning till 300 meter har begränsad betydelse. Denne bör därför ges möjlighet att yttra sig genom direktadresserat brev eller annan direktkontakt.

Förslag till skrivningar

- *Eftersom förslaget till utvidgat strandskydd endast delgetts genom kungörelsedelgivning har jag inte getts tillfälle att yttra mig trots att jag berörs i stor omfattning. Länsstyrelsen har därför inte kunnat göra en rättvis intresseavvägning enligt 7 kap 25 § miljöbalken.*
- *Jag anser inte att det med hänsyn till ändamålet och den omfattning jag berörs vore orimligt att jag personligen skulle blivit delgiven förslaget till utvidgat strandskydd. Jag anser därför att kungörelsedelgivningen strider mot delgivningslagen. Se prop2009/10:237. Där anges som exempel på när kungörelsedelgivning kan vara rimligt ” när den sak som målet eller ärendet gäller kan antas vara av begränsad betydelse för dem som delgivningen avser”*
- *- förklara varför beslutet inte har begränsad betydelse för dig.*

Datum

Namn:

Adress:

Telefon/epost:

Fastighetsbeteckning:

Kommun:

Överklagande av beslutet om utökat strandskydd

Undertecknade fastighetsägare överklagar härmed beslutet om utökat strandskydd.

Följande är våra argument:

Hälsningar